

Ми потребуємо хворих і немічних

Інтерв'ю з директором Будинку Милосердя в Городку о. Віктором Ткачем

Христос у своєму навчанні неодноразово закликає нас до особливого ставлення щодо потребуючих. Власне, оточуючи турботою немічних та знедолених, ми вчимося любити, тобто виконувати найбільшу заповідь Господа.

Особливим місцем, де зібрано багато людей, що несуть тягар похилого віку та хвороб є Будинок Милосердя в Городку, що на Поділлі. Сьогодні в ньому проживають безсилі люди, що потребують сторонньої допомоги, без якої б залишилися сам на сам зі своєю неміччю.

Ми ведемо бесіду із директором Будинку Милосердя в Городку о. Віктором Ткачем.

Отче, розкажіть будь-ласка про Будинок Милосердя: які люди в ньому проживають та хто ними опікується?

Наш Будинок Милосердя опікується майже п'ятдесятьма людьми, в основному це люди з околиць Городка, а практично з усієї нашої Дієцезії. Живуть в будинку люди старшого віку, хворі, інваліди, ті, які самі не можуть зарадити собі, найчастіше не мають опіки зі сторони. Без нашої опіки вони приречені на смерть, а ми стараємося дати тут їм життя.

В даний момент в будинку проживає 47 осіб, майже половина з яких це лежачі люди. Мешкає в нас дівчина Наташа, наймолодша серед підопічних – їй 26 років, вона сирота, хвора на артрит, який не давав можливості їй ходити і навіть сидіти. На сьогоднішній день їй зроблено кілька операцій, вона вже може ходити. Також в нас є кілька осіб після інсульту, є особи, які не мають ніг, є люди з діагнозом розсіяний склероз, старечий склероз. Для прикладу: кожний день ми потребуємо понад 20 памперсів – зрозуміло які проблеми в старших людей.

Обслуговує будинок понад 20 осіб: в першу чергу це люди, які безпосередньо працюють при хворих, медичні працівники, що надають медичну допомогу, працівники кухні, хлібопекарні чи пральні, бо прати доводиться дуже багато. Люди офіційно оформлені на роботу, але на жаль ми не можемо дати їм повну ставку, бо не вистачає фінансів. У нас люди працюють не так заради грошей, як з почуття служби ближньому і від щирого серця.

Кому належала ідея створення такого Будинку? Як він повставав?

Сама ідея створення будинку походила від отця Владислава Ванагса ще в кінці 80-х років, коли вірним розпочали віддавати костели, отець почав відремонтовувати старі і будувати нові костели. Він бачив потребу, що людина потребує не лише Божого Храму, але теж і свідчення милосердя іншим людям. Вже тоді він побудував перший будинок, але коли в 1991 році відновилася наша Дієцезія, єпископ Ян Ольшанський попросив, щоб він цей будинок уступив для Духовної Семінарії. Пізніше отець Ванагс побудував другий будинок, в якому разом існували дім пристарілих і семінарія. Це було не дуже зручно, тому в 2000 році його стараннями побудовано третій будинок, який виключно служить як Будинок Милосердя.

Мабуть до Вас підходять люди з проханням помістити до Будинку Милосердя їх пристарілу матір чи батька. Що Ви їм відповідаєте?

Коли звертаються до нас люди, а найчастіше або вони самі приходять, або через священиків чи соціальну службу, то ми звичайно питаємо які мають умови проживання і чому вони сюди хочуть іти. Якщо є діти, то все ж таки стараємося, щоб людина свій вік доживала з своїми ближніми. Хоча винятки теж бувають, наприклад: якщо діти самі хворі або в сім'ї такий моральний рівень що не можливо там жити (діти алкоголіки чи наркомани). Трапляються теж ситуації, коли діти могли б опікуватися батьками, але немає на це умов. Тоді йдемо на зустріч. Однак, це рідкі випадки. В основному стараємося брати людей самотніх.

Зрозуміло, що функціонування Будинку Милосердя вимагає чималих коштів. Звідки вони надходять? Хто допомагає матеріально?

Будинок утримується за пенсії цих людей що в ньому проживають і з пожертвувань. І звичайно допомагають щедрі люди з наших парафій, які кожного року жертвують частину своєї тяжкої праці для нашого Будинку. Часто в парафіях, коли я до них приїжджаю, люди збирають пожертвування. По мірі можливості також шукаємо допомоги за кордоном. Але тепер такої все менше.

Користуючись нагодою, я б хотів подякувати всім парафіям нашої дієцезії, які постійно турбуються, які допомагають нам, дякуючи чому Будинок може існувати на такому гарному рівні.

З якими найбільшими труднощами Вам доводиться зустрічатися, як директору Дому Милосердя?

Найбільші труднощі, я часом так жартую, це як привезти гуманітарну допомогу з Польщі, якщо таку дають, бо наше законодавство на жаль не дає можливості нормально це зробити.

Також прикро, коли до нас звертаються люди, які є самотніми і насправді потребують допомоги, кількість ж місць в будинку обмежена, і ми не можемо їх взяти. Майже завжди всі місця зайняті і ми не в змозі усім допомогти.

Часом буває так, що люди в своїх домівках, особливо в селах, живуть в дуже поганих умовах. Коли вони потрапляють до нас, через короткий час, проходить 3-4 тижні, вони починають виставляти вимоги і претензії "мені тут належить", бо вони працювала в колгоспі, чи на заводі. Потрібно їм постійно усвідомлювати, що тут їм належить тільки любити ближнього, бути вдячними за працю для них інших, а не вимагати для себе особливих привілеїв. Часто також зустрічаємося з проблемою, що людина яка довгий час жила сама, не може найти себе в спільноті.

Також проблема в тому, що ми в даний час не можемо дати належної зарплати працівникам, бо ж кожний має свої потреби і людям досить часто доводиться шукати засоби для прожиття. А так як в Городку майже неможливо знайти роботу, люди вимушені їхати на заробітки в Москву чи ще кудись, і тоді треба брати тимчасових працівників. Людина, яка довгий час працює в Будинку Милосердя, вона «заражається» служінням людям. Ті, що приходять тимчасово, поки вони це зрозуміють, поки наберуться цього духа служіння, минає багато часу.

Чи є моменти радості, які вони?

Дуже приємно і радісно чути, коли людина приходиться і каже, що я в житті ніколи не мала таких умов і тут почувуюся як в Небі, як в Раю. Ну бо дійсно, стараємося створити для них всі умови як матеріальні так і духовні: підопічні мають триразове харчування, постійний цілодобовий догляд і медична опіка, є постійно гаряча вода, в кімнатах тепло. Кожний день в нашій каплиці відправляється Служба Божа, кожен хто хоче і може приступає до Причастя, вони часто разом спільно моляться. Є кімната відпочинку де можуть дивитися телевізор і поспілкуватися. Коли бачиш усмішку на обличчі цих людей, то, звичайно, це дуже велика радість.

Що найбільше Вас вражило за час служіння в Будинку?

Найбільше вражає холодне серце дітей, коли вони хотіли би батьків віддати сюди, але, щоб пенсія матері або батька залишилася в них. Це вершина зухвалості. Вражає наскільки бувають черстві люди, їх цікавлять лише гроші, батьки ж не цікавлять.

Як ставиться влада до діяльності Будинку?

Теж дуже вражає, коли ми протягом вже багатьох років щорічно звертаємося до обласної адміністрації і нам приходиться офіційна відповідь, що ми не їхня комунальна власність і вони не можуть допомогти. Виникає питання: як людину, яка все життя прожила на цій землі, працювала в господарствах, на заводах, фабриках, в колгоспі зробити на старість комунальною власністю? Рахується не вік людини, а тільки комунальна власність. Мені це дуже важко зрозуміти. На жаль на державному рівні, на рівні нашої області поки що законодавство знаходиться не на стороні людини. Місцева влада, набагато краще розуміє нас, можливо тому що вона бачить нашу діяльність, і тому при кожній нагоді намагається нам допомогти. Наприклад на День Інваліда чи людей похилого віку приносять подарунки, надають допомогу з районного бюджету.

Чи є ініціативи створювати подібні Будинки?

Існує велика потреба створювати подібні будинки. Я думаю, що при великих парафіях такі будинки можливо організувати. Але в парафії має бути спільна відповідальність за такий будинок. Сам по собі він не утримається. Має бути солідарна свідомість, що це наш будинок і взаємно один одному маємо допомагати. Гадаю, що ще декілька будинків милосердя могли б бути створені в нашій Дієцезії.

Ви стали священником ще у часи радянської влади. Розкажіть як Ви розпізнали своє покликання, хто вплинув на Ваше рішення?

Я маю вже понад двадцять років священства. Я народився в парафії, де понад 30 років служив єпископ Ян Ольшанський. Його приклад життя, його проповіді мене «заразили». Коли я закінчував середню школу, бачив важку працю священників, їх було лише кілька в нашій області. В мене з'явилося прагнення так як вони служити людям. Тоді ще не було семінарії в Україні, тому після армії треба було виїхати в Прибалтику, кілька років вчитися підпільно. Там я вступив до Ордену Мар'янів, вчився у підпільній семінарії, але була загроза тюрми і я подав офіційно документи до

семінарії у Ризі. Вдалося легально бути висвяченим. Рік працював в Латвії і тепер вже понад 20 років в Україні.

Як Ви відреагували, коли взнали, що Вас призначено директором Будинку Милосердя?

В душпастирській праці мені доводилось відбудовувати те, що було знищено, будувати нові храми, працювати з молоддю, дітьми, а особливо з родинами. Коли чотири роки тому мої настоятелі запропонували мені Дім Милосердя в Городку, я прийняв цю пропозицію з радістю, тому що я завжди мав сентимент до старших та хворих людей.

Чи відчуваєте, що через служіння у Будинку Милосердя Ви найкраще реалізуєте своє священство?

Церква завжди навчала, а особливо Папа Римський Бенедикт XVI в своїй Енцикліці «Deus Caritas Est» – «Бог є Любов», що Слово Боже, Таїнства і милосердя мають іти в парі. Тому, відчуваю, що служіння в Будинку Милосердя є однією з доріг реалізації мого священства, яке насправді приносить завжди задоволення і радість.

В наш час багато говорять про еутаназію. Зараз, в країнах Євросоюзу, знаходиться чимало її прихильників. Ви, як людина, яка провела багато років у служінні пристарілим людям, що б їм відповіли?

Я переконався, що не стільки хворі потребують нас, скільки ми потребуємо хворих і немічних. Там де людина не бачить пристарілих, потребуючих, де не проявляє любові до ближнього, вона дуже швидко стає черстою, байдужою і втрачає свою духовність.

Можна говорити про моральну сторону еутаназії: згідно з Декалогом Господь не дозволяє на вбивство людини. З іншого боку, думаю, що наше суспільство дуже потребує того, щоб ми відкрилися на людину і на її гідність, щоб ми навчилися допомагати ближньому, який мене потребує – бо це в першу чергу допомагає мені зростати в моєму християнстві і моїй людяності. Там де є любов до ближнього – лише там будуть розвиватися парафії і я думаю, що також наше суспільство теж буде при цьому набирати більш людського обличчя.

Папа Іван Павло II часто, особливо перед смертю, закликав узріти чи споглядати обличчя Ісуса. Потрібна молитва, потрібні Таїнства, але також потрібна контемпліяція обличчя Ісуса в людині, яка сьогодні мене потребує.

Я вважаю, що наш Будинок Милосердя є сьогодні таким знаком Любові і служіння ближньому, який нас потребує.

Можливо, серед наших читачів знайшлись люди, які хотіли б надати допомогу Будинку. Вкажіть, будь-ласка, банківський рахунок.

Релігійна Місія "Карітас-Спес Городок"

р/р. № 26006880104371 /ХОФ УКРСОЦБАНК/ в м. Городок, МФО 315018,
Код ОКПУ 25834054.